

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÜMİT BOYNER'İN

“BÖLGESEL GELİŞME VE İŞ DÜNYASININ ROLÜ”

TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

21 Haziran 2010

Zorlu Grand Otel, Trabzon

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye

Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara –Türkiye

Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium

Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA

Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany

Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29

Tel: +90 (312) 468 10 11

Tel: +32 (2) 736 40 47

Tel: +1(202) 776 77 70

Tel: +49 (30) 288 786 300

Tel: +33 (1) 44 43 55 35

www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50

Faks: +90 (312) 428 86 76

Faks: +32 (2) 736 3993

Faks: +1 (202) 776 77 71

Faks: +49(30) 288 786 399

Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org

e-mail: ankoffice@tusiad.org

e-mail: bxloffice@tusiad.org

e-mail: usoffice@tusiad.us

e-mail: berlinoffice@tusiad.org

e-mail: parisoffice@tusiad.org

Değerli Katılımcılar,

“Bölgesel Gelişme ve İş Dünyasının Rolü” toplantılarının ikincisinde, Trabzon’da sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Esas konumuza geçmeden önce mutlaka terör konusuna değinmek istiyorum. Öncelikle şehit verdiğimiz askerlerimiz için çok büyük üzüntü duyduğumuzu ifade etmek isterim.

Terör bugün itibariyle Türkiye’nin yeniden en önemli gündem maddesi haline gelmiştir. Bugün burada artık terörü lanetlemek, şiddeti kınamakla yetinemeyeceğim. “Zaten terörün artacağından önceden bilindiğinden”; “demokratikleşmeyi istemeyen gizli güçlerin varlığından”; “iç/dış dengede hükümetin ayar problemlerinden”; “hiçbir fikrimiz olamayan istihbarat zafiyetinden”; “Silahlı Kuvvetler’in terörle mücadeledeki deneyiminden”; “Pensilvanya’dan terörle mücadele yorumu bekleyenlerden”; “sürekli ‘İmralı’ referansı vermekten kendini kurtaramayan partiden”; “henüz adımları somutlaşmadan yok olmaya yüz tutmuş açılımlardan” da sadece bahsedemeyeceğim.

Artık bugün, sözün bitmekte olduğu, hepimizin sabrının son noktaya vardığı bir durumdayız. Silkinip, terörü normalleştiren, “zaten 30 yıldır var” diyerek toplumu, terörü ve terörün iniş çıkışlarını bir korku filmi gibi ürpertiyle, ancak kanıksatarak seyrettiren anlayışa hepimizin dur demesi gerekiyor.

Terörle mücadele, tüm veçheleriyle Türkiye’yi yatay kesen bir konudur. Hepimizin konusudur. Hep birlikte üzerimize düşen sorumlulukları almak durumundayız. Ancak kuşkusuzdur ki, devlet, yöneticileriyle, kurumlarıyla ve oluşturduğu alt yapısıyla bu mücadelenin öncelikli sorumlusudur.

Gelişmiş ülke olmanın en önemli ölçütlerinden biri, vatandaşının yaşama hakkına verdiği değerdir. Devlet vatandaşının yaşama hakkını korumak için gerekli tedbiri almakla sorumludur. Bu sorumluluğunu yerine getiremiyorsa bunun hesabını vermekle de yükümlüdür.

Hayatını kaybeden vatandaşlarımızın, gencecik askerlerimizin yakınlarının acısını paylaşmakla sorumlu olan yapı toplumdur. Devletin sorumluluğu ise, sadece acıları paylaşmanın ötesinde, bu acıların oluşmasını önlemek için gerekli tedbirleri almak, gerekli adımları atmaktır.

Bugün tek yapılacak iş, iktidar partisiyle, muhalefet partileriyle, kurumlarıyla tek bir söylemden oluşan, partilerüstü bir anlayış ile geri dönüşü olmayan bir yol haritasının süratle kamuoyu ile paylaşılması ve hemen uygulamaya konulmasıdır. Bunun dışındaki hiçbir söylemin, değerlendirmenin artık hiçbir önemi kalmamıştır. Bu girişimi geciktirmenin faturası çok ağırdır ve herkesin kaybedeceği bir sürece ülkenin sürüklenmesidir.

Türkiye’nin gelişmesine ve iyileşmesine sürekli zarar veren, bugün başka mecralara da taşınan terörle etkin mücadele gereği açıktır. Bugün şiddetten beslenen, şiddetten güç bulan her kim varsa onlarla mücadele etmek şarttır. Bugün, huzur ve barış içinde, demokratik bir refah toplumu olmamızın önünde kimler duruyorsa, onlarla mücadele etmek şarttır.

Türkiye’de yaşayan, bu ülke için üreten, yatırım yapan, istihdam yaratan, daha müreffeh ve yüksek standartlı bir demokrasi arayışı olan biz iş dünyası temsilcileri, tüm vatandaşlarımız gibi, gündeminin birinci maddesi terör olan bir ülkede değil, terörün gündem dışı olduğu bir ülkede yaşamak istiyoruz ve huzur arıyoruz. İş dünyası olarak yukarıda yalın olarak talep ettiğimiz girişime her türlü katkıyı, geçmişte olduğu gibi bugün de vermeye hazır olduğumuzu, ancak sürecin çok yakın takipçisi olacağımızı da burada belirtmek isterim.

Değerli katılımcılar,

Gelişmiş toplum, bireylerin vatandaş olarak karar alma mekanizmalarına mümkün olduğunca dahil olduğu ve her bir bireyin kendi adına karar alması için yetki verdiği mercilerden hesap sorabildiği toplumdur. Bu değerlendirme, ulusal düzeyde siyaset alanı için de böyledir, yerel yönetim düzeyinde de böyledir, sivil toplum kuruluşları için de böyledir. Modern toplumda vatandaş, sadece bireysel hak ve özgürlüklere sahip olması açısından değil, toplumsal sorunların çözümünde aktif yer alması ve demokratik, sivil denetim mekanizmaları oluşturmaları açısından da önemlidir.

Bireyin, toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlamasının en önemli araçlarından birisi sivil toplum örgütleridir. Sivil toplumun katılımcı demokrasi açısından oynadığı bu rol çok önemlidir. Sivil toplum derken, en geniş ifade ile kamu erki dışında kalan, bağımsız ve gönüllü örgütlenmeler akla geliyor.

Gelişmiş olmanın diğer bir göstergesi ise, vatandaşın ekonomik, sosyal, toplumsal ihtiyaçlarını kendine en yakın merciden çözebilme olanağına sahip olmasıdır. Bugün, teknolojinin süratle geliştiği, değiştiği bir hız çağında yaşıyoruz. Trabzon'da bir çivi çakmamız gerektiğinde, yerel düzeyde işimizi halledemiyorsak, mutlaka, Ankara'dan onay almamız gerekiyorsa, bazen Ankara'dan cevap gelene kadar çivinin yeni modeli çıkabiliyorsa, böyle bir düzen için günümüzde, ne gelişmiş bir toplumdan, ne de dünya ile rekabet edebilir bir toplumdan söz edebiliriz.

Değerli Katılımcılar,

Yereldeki sorunların, salt merkezi yaklaşımlar ile çözülemediği açık olduğu gibi bölgedeki potansiyelin de yerel aktörlerin karar sürecine katılımı olmadan yeterince değerlendirilmesi, ortaya çıkarılması mümkün olamamaktadır. Yerelin ihtiyacını ve potansiyelini en iyi değerlendirebilecek kişiler, örneğin Trabzon için havadaki deniz tuzunu koklamanın ötesinde yaşamış olanlar, yani yerel ve bölgesel aktörlerdir.

Bu açıdan, AB ülkelerinde de uzun yıllardır benimsenmiş ve başarılı sonuçlar doğurmuş bir model olarak ortaya çıkmış ve Türkiye'de de uygulamaya geçen "Kalkınma Ajansları" olgusunu çok önemsiyoruz.

Bununla birlikte, ülkemizde, Kalkınma Ajanslarının kamu ağırlıklı mevcut yapısını her fırsatta eleştiriyoruz. Bu tür yerel örgütler kamu kurumlarından oluştuğu sürece, evrensel değerlerde kabul görmüş STK'lar bu yerel yapılar içinde olmadığı sürece Kalkınma Ajanslarının arzu ettiğimiz dinamizme kavuşmaları mümkün değil. Devlet Planlama Teşkilatı ile konuya ilişkin pek çok kez görüştük. Kendilerinin bu konudaki yaklaşımlarını umut verici buluyoruz. Umarım en yakın zamanda, hukuki zeminde de Ajansların daha sivil bir yapıya kavuşması için gerekli değişiklikler yapılır. Aksi takdirde, görünürde yerel olan Kalkınma Ajansları aslında yine merkezi otoritenin doğrultusunda hareket eder bir yapıya dönüşecektir.

Ajansların yerel sivil aktörlerin katılımına daha açık olması gerektiğini söylüyoruz. Ancak, acaba yerel düzeyde STK'larımız arzu ettiğimiz ölçütlere ulaştı mı? Yerel potansiyeli ortaya çıkaracak, devlet ile birlikte çalışacak, şeffaf, hesap verebilir STK'larımız yeterince mevcut mu?

TÜSİAD, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimi için iş dünyasının bağımsız ve gönüllü temsil kuruluşlarının ülkede karar alma, politika ve siyaset üretme süreçlerinde yer alması gerektiğine inanmakta; bu kuruluşların örgütlü, bilinçli ve katılımcı bir toplum oluşturulmasında öncülük üstlendiklerini düşünmektedir. Bunun için, ekonomik faaliyetlerin izleyicisi ve belirleyicisi olan örgütler ile daha yakın ve sürekli bir ilişkinin kurulması, etkili ve zamanlı görüş alışverişi için gerekli kanalların oluşturulması, karşılıklı destek ve katkı yollarının açılması çalışmalarına destek vermekteyiz.

Burada, idari ve mali yönden bağımsız, gönüllü, şeffaf, hesap verebilir yapılardan bahsediyoruz. Ancak bu yapıdaki bir sivil toplum örgütü gerçek bir temsil niteliği taşıyabilir, katılımcı demokrasi açısından etkili olabilir ve o ölçüde de özel amaç ve hedeflerine ulaşılabilir. Hesap vermeyen, şeffaf olmayan bir kamu dışı örgütün kayıt dışı faaliyet gösteren bir örgütten farkı kalmaz, toplumsal gelişime katkısı söz konusu olamaz ve aslında böyle bir yapı sürdürülemez.

İşte TÜSİAD'ın TÜRKONFED ile işbirliğinin temelinde yatan da bu ortak anlayıştır. Bu çerçevede, TÜRKONFED'in iş dünyasının karar alma süreçlerine katılımı açısından, Türkiye'nin tüm bölgelerinde işbirliklerini güçlendirmesi, idari kapasitesini geliştirmesi ve bu süreçte yerel iş dünyası örgütlerinin oluşturulması ve geliştirilmesi yönündeki çalışmasını çok önemsiyoruz, destekliyoruz.

TÜRKONFED, katılımcı, katkı sağlayabilen, yerel dinamikler ve bölgesel kalkınma ajansları ile tutarlı bir yeniden yapılanma amaçlamaktadır. Bu yapı, katılımcılık ilkesinin yerelde en etkin şekilde hayata geçmesi açısından da olumlu katkı sağlayacaktır. Bu kapsamda, TR 90 bölgesindeki, yani Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon'u içeren NUTS 2 istatistikî bölgesindeki bağımsız ve gönüllü iş dünyası temsil örgütlerinin, TÜRKONFED çatısı altında federasyonlar olarak örgütlenmelerinin bölgenin gelişim politikalarına çok daha etkili, koordineli bir şekilde katkı sağlanması açısından büyük önem taşıdığını düşünüyoruz.

Değerli Katılımcılar,

Geçtiğimiz haftalarda, Türk Hükümeti ile Dünya Bankası işbirliğiyle, dünyanın önde gelen çok uluslu şirket yöneticilerinin katılımıyla oluşturulan ve 2004 yılından beri her sene bir araya gelerek değerlendirmelerini sunan Yatırım Danışma Konseyi toplandı. Konsey, Türkiye'nin, son krizde yaşanan küresel ekonomik dalgalanmaların oluşturduğu riskleri başarı ile yönettiğini dile getirmekle birlikte, verimliliğinin artırılması, küresel piyasalardaki rekabet gücünün korunması ve güçlendirilmesi için önümüzdeki dönemde de yeni yatırım ortamı reformlarının hayata geçirilmesi gereğine vurgu yapmıştır.

Altyapının geliştirilmesi, kayıtdışı ekonomi ile mücadele, iş gücü maliyeti ve güvenceli ama esnek işgücü piyasası, istihdam ihtiyacı ile uyumlu eğitimin geliştirilmesi, gereksiz regülasyon, bürokrasi ve kırtasiyenin azaltılması, kurumsal yönetim ve fikri haklar konularında atılması gereken adımlar maalesef 2004 yılından beri bütün sonuç bildirgelerinde dikkat çekilen konular olarak kalmaya devam etmektedir. TÜSİAD olarak biz de yatırım ve iş ortamının iyileştirilmesine yönelik önerilerimizi benzer konulara dikkat çekerek sunmuştuk. Krizden çıkışın iyi bir şekilde yönetilmesi, rehavete kapılmadan gerekli reformların hayata süratle geçirilmesi, ülkenin en önemli gündem maddelerinden biri olarak kalmaya devam etmelidir.

Değerli Katılımcılar,

Geleceğe güvenle bakan Türkiye özlemimizi burada tekrar yineliyorum ve o Türkiye'ye kavuşmak için birlikte yürümek ihtiyacının altını çizmek istiyorum. Bu toplantının hepimiz için verimli olmasını diler, hepimize çok teşekkür ederim.